

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobkyně: **CHAPS spol. s r.o.**, IČO 47547022
sídlem Bráfova 1617/21, 616 00 Brno
zastoupená Mgr. Štěpánem Schenkem, advokátem
sídlem Vodičkova 710/31, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**
sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7

za účasti: Davida Koňářika, narozeného 15. 1. 2001
bytem Za Mlýnem 1724, 253 01 Hostivice

v řízení o žalobě proti opatření žalovaného proti nečinnosti ze dne 24. 3. 2021, č. j. UOOU-00974/21-11,

takto:

- I. **Návrh žalobkyně na změnu žalobního návrhu se zamítá.**
- II. **Žaloba se odmítá.**
- III. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- IV. **Žalobkyni se vrací zaplacený soudní poplatek v částce 4 000 Kč, tato částka bude žalobkyni vrácena z účtu Městského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci usnesení k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Štěpána Schenka, advokáta.**
- V. **Soud vyzývá zástupce žalobkyně, aby do 5 dnů od doručení písemného vyhotovení usnesení sdělil číslo bankovního účtu, na který má být soudní poplatek vrácen.**

Odůvodnění

1. Žalobkyně se domáhá přezkoumání a zrušení, případně vyslovení nicotnosti, opatření proti nečinnosti uvedené v záhlaví. To vydal v souvislosti s vyřizováním žádosti žadatele o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále též jen „*informační zákon*“). Vydaným opatřením proti nečinnosti žalovaný žalobkyni s odkazem na § 80 odst. 4 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, přikázal, aby do 7 dnů ode dne doručení tohoto opatření vyřídila stížnost žadatele o informace na její postup při vyřizování žádosti o informace v části žádosti o *originální ID zástávek a rozlišení označnicků*.
2. Zdejší soud usnesením ze dne 15. 7. 2021, č. j. 11 A 112/2021-25, žalobu odmítl, jelikož dospěl k závěru, že opatření proti nečinnosti vydané podle § 80 správního řádu není rozhodnutím, jež by bylo možné v řízení před správním soudem napadnout žalobou.
3. Ke kasační stížnosti žalobkyně Nejvyšší správní soud (dále jen „*NSS*“) rozsudkem ze dne 4. 11. 2021, č. j. 7 As 239/2021-24, publikovaným pod č. 4277/2022 Sbírky NSS (dále též „*první zrušující rozsudek*“), usnesení zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení, neboť dospěl k závěru, že zdejší

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Pechočová.

soud pochybil, pokud neposoudil povahu žalobkyně jako povinného subjektu dle informačního zákona. NSS proto zavázal zdejší soud, aby v dalším řízení jako předběžnou otázku posoudil, zda je žalobkyně povinným subjektem ve smyslu § 2 informačního zákona a v návaznosti na vyřešení této otázky žalobu buď odmítl, nebo přistoupil (po případné úpravě žaloby) k posouzení, zda postup žalovaného představoval nezákonný zásah.

4. Zdejší soud usnesením ze dne 11. 1. 2022, č. j. 11 A 112/2021-55, žalobu znovu odmítl, neboť dospěl k závěru, že žalobkyně je povinným subjektem ve smyslu informačního zákona.
5. NSS rozsudkem ze dne 7. 4. 2022, č. j. 10 As 30/2022-43 (dále též „*druhý zrušující rozsudek*“), usnesení znovu zrušil pro nepřezkoumatelnost. Poukázalo na názor Ministerstva dopravy, že není nadřízeným žalobkyniným nadřízeným orgánem ve vztahu k té části žádosti, v níž žadatel požadoval poskytnutí *originálních ID zastávek a rozlišení označků*. Je proto třeba posoudit, zda je žalobkyně povinnou osobou i ohledně této části žádosti. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2013, č. j. 62 A 26/2012-129, č. 2979/2014 Sb. NSS, není dle NSS automaticky aplikovatelný, neboť jeho závěry se vztahovaly pouze k vedení celostátního informačního systému o jízdních řádech. NSS uložil zdejšímu soudu, aby k důkazu provedl smlouvu uzavřenou mezi žalobkyní a Ministerstvem dopravy, a po řádném zjištění skutkového stavu pak posoudil, zda je žalobkyně povinnou osobou i ve vztahu k výše uvedené části žádosti. NSS současně zdůraznil, že pro zdejší soud jsou i nadále závazné závěry učiněné v prvním zrušujícím rozsudku.
6. Městský soud, vázán závěry NSS, nařídil jednání, u kterého provedl důkaz *Smlouvou o vedení celostátního informačního systému o jízdních řádech*, kterou uzavřela žalobkyně s Ministerstvem dopravy a spojů ČR dne 27. 7. 2001, včetně *Dodatků č. 1 – 5*. Soud dále provedl důkaz *úplným výpisem z obchodního rejstříku společnosti CHF Holding, s. r. o., platným výpisem z obchodního rejstříku žalobkyně, když úplný výpis je součástí správního spisu, webovými stránkami žalobkyně, konkrétně částí „O nás“; a Výroční zprávou za rok 2020 ze dne 19. 3. 2021*. Jednotlivá skutková zjištění jsou uvedena níže.
7. U jednání setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích a osoba zúčastněná na řízení ponechala rozhodnutí na úvaze soudu. Zástupkyně žalobkyně přednesla argumentaci na podporu svého tvrzení, že povinným subjektem ve smyslu informačního zákona není. Současně, s ohledem na závěry NSS navrhla, aby soud připustil změnu žaloby na žalobu na ochranu před nezákonným zásahem a petit rozhodnutí zněl nově takto:
 - I. *Určuje se, že procesní úkon žalovaného, označený jako Opatření proti nečinnosti ze dne 24. 3. 2021, č. j. UOOU-00974/21-11, je nezákonným zásahem.*
 - II. *Žalovanému se zakazuje ukládat žalobkyni povinnosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.*
 - III. *Procesní úkon žalovaného, označený jako Opatření proti nečinnosti ze dne 24. 3. 2021, č. j. UOOU-00974/21-11, se zrušuje.*
 - IV. *Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení.*
8. Mezi účastníky je nadále sporné, zda je žalobkyně povinným subjektem ve smyslu informačního zákona a zda se tedy může domáhat ochrany proti procesnímu úkonu nadřízeného orgánu, kterým jí bylo nařízeno vyříditi stížnost žadatele o informace – osoby zúčastněné na řízení – na postup při vyřizování žádosti o informace v části *originálních ID zastávek a rozlišení označků*.
9. Na ústním jednání osoba zúčastněná na řízení vysvětlily, že *originální ID zastávek a rozlišení označků* jsou identifikátory, které žalobkyně přiřazuje ve svém systému vstupním datům. Bez těchto identifikátorů nejsou informace, které žalobkyně žadateli poskytla, použitelné.
10. Ze *Smlouvy o vedení celostátního informačního systému o jízdních řádech* vyplývá, že předmětem smlouvy byla úprava podmínek, za nichž žalobkyně povede celostátní informační systém (CIS) o jízdních řádech pro potřeby veřejnosti (čl. II *smlouvy*). Žalobkyně se zavázala vlastním jménem a na vlastní náklad obstarat si funkčně a výkonově odpovídající hardwarové a softwarové vybavení tak, aby

CIS zahrnoval nejméně datovou bázi jízdních řádů, registr nádraží, stanovišť a zastávek, číselník linek a tratí a registr dopravců [čl. III odst. 2 písm. a) *smlouvy*]. Žalobkyně měla též zajistit software umožňující kontrolu vstupních dat, přebírat data o schválených jízdních řádech a CIS průběžně aktualizovat [čl. III. odst. 2 písm. c), d), a e) *smlouvy*].

11. *Dodatek č. 3* uzavřela žalobkyně s Ministerstvem dopravy mj. proto, aby data CIS byla veřejně přístupná i způsobem umožňujícím automatizované zpracování. V návaznosti na to smluvní strany upravily některé části smlouvy a žalobkyně se nově zavázala zveřejňovat aktuální data z CIS způsobem umožňujícím dálkový přístup (čl. 1 odst. 4 *dodatku*).
12. Podle § 17 odst. 1 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění účinném do 3. 10. 2017, *dopravce ve veřejné linkové osobní dopravě předloží jízdní řád nebo jeho změnu ke schválení dopravnímu úřadu, nebo jedná-li se o mezinárodní linkovou osobní dopravu, Ministerstvu dopravy. Jedná-li se o společný jízdní řád více dopravců, musí na něm být uvedeno, které spoje každý z dopravců zabezpečuje. Dopravní úřad, nebo jedná-li se o mezinárodní linkovou osobní dopravu, Ministerstvo dopravy, jízdní řád nebo jeho změnu schválí, splňuje-li náležitosti stanovené prováděcím předpisem. Příslušným ke schválení jízdního řádu nebo jeho změny je dopravní úřad příslušný k rozhodování o udělení licence. Podle odst. 2 tohoto ustanovení postoupí schválený jízdní řád dopravní úřad Ministerstvu dopravy, které vede pro potřeby veřejnosti celostátní informační systém o jízdních řádech. Ministerstvo dopravy může vedením tohoto systému pověřit právnickou osobu.*
13. Soud má za to, že z předmětu *smlouvy* a povinnosti žalobkyně zajistit softwarově CIS vyplývá, že *originální ID zastávek a rozlišení označků* je zjevně součástí plnění z této smlouvy. Jedná se o identifikátory, které se vztahují jen a pouze k CIS, který žalobkyně pro Ministerstvo dopravy zajišťuje. Je to přitom právě žalobkyně, kdo v souvislosti s vedením tohoto systému zajišťuje sběr dat a jejich zpracování (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 10. 12. 2014, č. j. 7 A 331/2011-85). Žalobkyně v řízení ani netvrdila, že by *originální ID zastávek a rozlišení označků* využívala k něčemu jinému než pro správu CIS. Jde proto o součást CIS, který žalobkyně provozuje pouze z toho důvodu, že jí k tomu pověřilo ministerstvo. Z vyjádření ministerstva ze 17. 3. 2021 není zřejmé, proč by tato část informace neměla být zahrnuta do předmětu smlouvy, když se zjevně týká CIS. Otázka, zda jde o žalobkynino know-how či obchodní tajemství, je odlišná od otázky, zda jde o součást CIS, který zajišťuje na základě smlouvy uzavřené s ministerstvem.
14. Soud má tedy za to, že žadatelem požadované informace spadají do rozsahu *smlouvy* a žalobkyně je i ve vztahu k nim povinnou osobou. Soud je však nadto v návaznosti na nově provedené dokazování přesvědčen, že žalobkyně je povinnou osobou i nad rámec *smlouvy*.
15. Podle § 2 odst. 1 informačního zákona *povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce. Dle odst. 2 tohoto ustanovení povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právech chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.*
16. Je nesporné, že žalobkyně je obchodní společností, která byla založena soukromoprávní zakladatelskou listinou. Žalobkyně není státním orgánem či územně samosprávným celkem. Stejně tak není povinným subjektem podle § 2 odst. 2 informačního zákona, neboť jí nepřislouží vrchnostensky rozhodovat o právech a povinnostech fyzických a právnických osob.
17. Dosavadní judikatura týkající se žalobkyně vycházela z toho, že žalobkyně je „*standardní společností s ručením omezeným, která byla založena soukromými subjekty a nad jejímž chodem stát žádnou kontrolu vykonávat nemůže*“ (srov. již citovaný rozsudek č. j. 62 A 26/2012-129). Nelze však přehlédnout, že u žalobkyně došlo v roce 2017 k zásadní změně.
18. Jak vyplývá z úplného výpisu z obchodního rejstříku, který je součástí správního spisu, jediným společníkem žalobkyně je od 24. 10. 2017 společnost ČD – Informační Systémy, a. s., IČO 24829871. Do té doby byla jediným společníkem žalobkyně společnost CHF Holding, s. r. o.,

IČO 06061419, jejímiž společníky byly fyzické osoby (jak vyplývá z *výpisu z obchodního rejstříku* této společnosti, který soud na jednání provedl k důkazu).

19. Skutečnost, že žalobkyniným jediným společníkem je právě společnost ČD – Informační Systémy, a. s. (dále též „ČD-IS“) vyplývá též ze žalobkyniných *webových stránek*, které soud provedl na jednání k důkazů. Na nich žalobkyně v sekci *O nás* uvádí, že se od roku 2001 je Ministerstvem dopravy pověřena technickou správou CIS, který uchovává jízdní řády všech linek autobusů a vlaků v ČR. V roce 2017 se žalobkyně stala součástí skupiny ČD-IS a nadále vyvíjí špičkové dopravní systémy nejen pro mateřskou společnost, ale i pro řadu dalších zákazníků. Žalobkyně též uvádí, že díky ní slyšíme na většině vlakových nádražích hlášení o příjezdech a odjezdech vlaků a můžeme díky nim používat In-kartu. Z její dílny pochází systém vyhledávání spojení IDOS, rezervační systém pro cestující, který využívají České dráhy a ÖBB a plánovací systém linek, který plánuje jízdní řády městské hromadné dopravy v Praze a Brně.
20. Součástí *výroční zprávy z roku 2020* je též zpráva o vztazích (str. 16 a násl.), ze které vyplývá, že ovládající osobou žalobkyně je ČD-IS, přičemž žalobkyně je osobou ovládanou. Ze struktury vztahů vyplývá, že žalobkyně je propojena se společností České dráhy, a. s., jejími dceřinými společnostmi a osobami, které dceřiné společnosti Českých drah ovládají. Ze seznamu smluv uzavřených mezi žalobkyní, ovládající osobou a propojenými společnostmi vyplývá, že žalobkyně poskytuje řadu služeb Českým drahám, a. s., ČD-IS a dalším propojeným osobám. Žalobkyně je též uvedena v příloze č. 1 zprávy – *Seznamu obchodních korporací ovládaných společnostmi České dráhy, a. s.*
21. Ve vztahu ke společnosti ČD-IS, již zdejší soud dospěl k závěru, že jde o veřejnou instituci (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 6. 9. 2022, č. j. 11 A 149/2021-68). Soud dospěl k závěru, že i žalobkyně je veřejnou institucí ve smyslu informačního zákona.
22. Veřejná instituce je neurčitý právní pojem. Při určování obsahu tohoto pojmu je nutno vyjít z bohaté judikatury, a to především Ústavního soudu a NSS.
23. Stěžejním rozhodnutím je v této věci náleží Ústavního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn. I. ÚS 260/06, *Letiště Praha*. V něm soud vytvořil pětistupňový test:
 - (i) *Způsob vzniku instituce (z pohledu přítomnosti či nepřítomnosti veřejnoprávního prvku).*
 - (ii) *Hledisko osoby zřizovatele (z pohledu toho, zda je zřizovatelem instituce jako takové části či nikoli; pokud ano, jedná se o znak vlastní veřejné instituce).*
 - (iii) *Subjekt vytvářející jednotlivé orgány instituce (z toho pohledu, zda dochází ke kreaci orgánů státem či nikoli).*
 - (iv) *Existence či neexistence státního dohledu nad činností instituce (existence či neexistence státního dohledu je přítom typická pro veřejnou instituci).*
 - (v) *Veřejný nebo soukromý účel (veřejný účel je typickým znakem veřejné instituce).*
24. Pro to, aby byla společnost hodnocena jako veřejná instituce, přítom postačí převaha znaků. Veřejná instituce tedy nemusí splňovat všechny typické znaky pro veřejnou instituci a naopak
25. Judikatura Ústavního soudu i NSS následně prošla postupnými korekcemi a upřesňováním těchto závěrů, přičemž pro postavení obchodních společností je zásadní zejména náleží ze dne 20. 6. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1146/16, *ČEZ*. Soud nepovažuje za potřebné podrobně rekapitulovat judikatorní vývoj k této otázce. Přehledný a zevrubný popis lze nalézt např. v rozsudku NSS ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 As 145/2018-61, body 24 a násl., na který zdejší soud odkazuje.
26. Pro nyní posuzovanou věc je podstatné, že „*ke určení toho, zda lze obchodní společnost podřadit pod pojem ‚veřejná instituce‘ podle § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, musí být (kumulativně) splněna jak kritéria uvedená v náleží ČEZ (v bodech 70 a 71 tohoto náleží), tak kritéria veřejné instituce, jak byla definována v náleží Letiště Praha*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 As 145/2018-61, bod 32).

27. Judikatura na výše uvedeném podkladu dospěla k závěru, že veřejnou institucí je např. Havířovská teplárenská společnost, a. s. (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 3. 2022, č. j. 5 As 328/2021-25), Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 114/2011-121), Pražská strojírna, a. s., (rozsudek NSS ze dne 4. 5. 2022, č. j. 3 As 46/2022-42) a České dráhy, a. s. (rozsudky NSS ze dne 8. 9. 2011, č. j. 9 As 48/2011-129, a již citovaný č. j. 8 As 145/2018-61).
28. Žalobkyně je obchodní společností. Z judikatury shrnuté výše plyne, že aby byla povinným subjektem, musí akcie či podíly obchodní společnosti ze 100 % vlastnit stát či územní samosprávný celek a zároveň musí být splněna kritéria vymezená v nálezu *Letiště Praha* (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2020, č. j. 10 As 227/2018-41, bod 18).
29. Jediným společníkem žalobkyně je společnost ČD – Informační Systémy, a. s. Tato společnost může uplatňovat rozhodující vliv, a je tedy osobou ovládající ve vztahu k žalobkyni, přičemž jejím jediným akcionářem jsou České dráhy, a. s., jejichž jednotnému řízení je podrobena.
30. Jedinou akcionářkou společnosti České dráhy, a. s., je Česká republika, která v ní může uplatňovat rozhodující vliv. Společnost České dráhy, a. s., je dle konstantní judikatury veřejnou institucí dle § 2 odst. 1 informačního zákona. Žalobkyně je tudíž vlastněna státem prostřednictvím společnosti České dráhy, a. s., a ČD-IS. Kritérium nálezu *ČEZ* je splněno, neboť žalobkyně je zprostředkovaně ze 100 % vlastněna státem. Dle judikatury přitom právě taková „nepřímá“ majetková účast postačí: „*samotná „zprostředkovanost“ však nic nemění na tom, že v obou případech je to výlučně veřejnoprávní korporace, které ve výsledku jdou přímo nebo nepřímo k tíži veškeré tyto právní následky. V daném případě není jiný než veřejnoprávní korporací - byť i nepřímo - ovládaný soukromoprávní subjekt, na který by právní následky spojené s postavením stěžovatelky jako povinného subjektu podle zákona č. 106/1999 Sb. dopadaly*“ (náleze ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. I. ÚS 1262/17).
31. Soud se dále zabýval kritérii, které vymezil Ústavní soud v nálezu *Letiště Praha*.
32. K posouzení jednotlivých kritérií považuje zdejší soud za podstatné předeslat, že majetková účast a role státu ve vztahu k žalobkyni popsána výše má zásadní vliv na většinu z posuzovaných kritérií. Soud přitom nepovažuje za podstatné, že stát do žalobkyně majetkově vstoupil až v roce 2017. Pro posouzení, zda je určitá obchodní společnost veřejnou institucí, je podstatná její majetková struktura v daný okamžik, nikoliv historie majetkových vztahů. Veřejnou institucí se tudíž může stát i obchodní společnost, která je založena soukromými subjekty, pokud do ní následně vstoupí stát a získá 100% obchodní podíl. Soud nevidí žádný důvod, proč by obchodní společnost nemohla nikdy v budoucnu být veřejnou institucí jen proto, že v ní v minulosti stát neměl 100% podíl.
33. První kritérium se týká způsobu vzniku žalobkyně. Ta byla založena 17. 3. 2011 soukromoprávním jednáním – zakladatelskou listinou dle § 172 odst. 3 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Jde o soukromoprávní jednání, které učinily soukromoprávní subjekty. První kritérium u žalobkyně naplněno není.
34. Z obdobných důvodů není splněno ani druhé kritérium, neboť zřizovatelem žalobkyně byl soukromoprávní subjekt.
35. Třetí kritérium zkoumá subjekt, který vytváří jednotlivé orgány instituce. Tímto subjektem je v žalobkynině případě Česká republika. Ta je totiž (být nepřímo) tím, kdo vytváří orgány žalobkyně, jak vyplývá z § 12 odst. 1 ve spojení s § 44 odst. 1 a § 190 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Třetí kritérium je proto splněno.
36. Čtvrtým kritériem je existence dohledu nad činností žalobkyně. I toto kritérium je splněno.
37. ČR je ve vztahu k žalobkyni ovládající osobou, byť může vykonávat pouze vliv nepřímý. To platí tím spíše, že je žalobkyně ovládána společností ČD-IS, která je podrobena jednotnému řízení v rámci koncernu, ve kterém je řídicí osobou společnost České dráhy, a. s. Za obdobných

skutkových okolností dospěl NSS k závěru, že hlavní město Praha efektivně ovládá společnost Pražská plynárenská Servis distribuce, a. s., člena koncernu Pražská plynárenská, a. s., (srov. jeho rozsudek ze dne 22. 2. 2017, č. j. 7 As 349/2016-23, bod 30).

38. Existenci dohledu je třeba vnímat širěji než pouze dohled vrchnostenský: „*Na rozdíl od žalovaných Nejvyšší správní soud neinterpretuje dohled definovaný Ústavním soudem jako nutně vrchnostenskou kontrolu, ale jako dohled, který může konkrétní subjekt (zde první žalovaný) vykonávat ve vztahu ke konkrétnímu jinému subjektu (zde druhému žalovanému), byť i na základě předpisů soukromého práva, např. obchodního zákoníku. První žalovaný pak jako jediný akcionář druhého žalovaného může vykonávat dohled nad jeho činností prostřednictvím jím, resp. valnou hromadou volených orgánů společnosti i bezprostředně v rámci výkonu svých akcionářských práv*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 5. 2008, č. j. 8 As 57/2006-67). Tento závěr přetrval i v pozdější judikatuře NSS (srov. např. již citovaný rozsudek č. j. 7 As 349/2016-23, jehož závěry potvrdil Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. I. ÚS 1262/17, rozsudky NSS ze dne 22. 6. 2021, č. j. Komp 2/2020-44, č. 4230/2021 Sb. NSS, bod 20, a již citovaný č. j. 3 As 46/2022-42, bod 48 a 49). Žalobkyně této „nevrchnostenské“ formě dohledu jistě podléhá, jak vyplývá ze shora popsaného vztahu mezi ovládající a ovládanou osobou.
39. Pátým kritériem je otázka posouzení veřejného nebo soukromého účelu žalobkyně. Soud je přesvědčen, že toto kritérium je přinejmenším do jisté míry splněno. Společnost České dráhy, a. s., která dle výroční zprávy stojí na vrcholu struktury vztahů mezi osobami propojenými s žalobkyní, plní veřejný účel [nejen obecným poskytováním železniční dopravy ale též provozováním železniční dopravy ve veřejném zájmu dle § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy a státní organizaci Správa železniční dopravní sítě]. Zároveň lze opět vyjít z toho, že jediný společník žalobkyně tvoří se společností České dráhy, a. s., koncern, jehož účelem je dlouhodobé prosazování koncernových zájmů v rámci jednotné politiky (§ 79 odst. 2 z. o. k.). Tento společný koncernový zájem je ovlivněn tím, že řídicí osobu koncernu efektivně ovládá ČR. Jak k tomu uvádí odborná literatura: „*Stát je v SOE [State-Owned Enterprise – pozn. soudu] společníkem a musí ctít při výkonu svých podílů režim soukromé práva, nicméně proč a jak se vnitřně o konkrétním výkonu rozhodne, je jeho věcí, resp. je omezen právě (svým) účelem, tj. naplňováním veřejných politik. Stát je sice soukromý společník a musí se i vůči SOE a dalším jejím společníkům chovat v souladu se soukromým právem, nicméně coby vlastník je stále státem a měl by ctít pravidla a standardy výkonu veřejné moci, resp. veřejných politik. Pokud bychom to vzali obrazně, pro tvorbu vnitřní vůle toho, jak bude stát vykonávat své postavení společníka, platí regulace veřejného práva a veřejných politik, pro samotný výkon tohoto postavení, tedy vnější vůli, již nikoliv a stát se posouvá do sféry soukromého práva*“ (Csach, K., Havel, B., ed. *Corporate governance společností s účastí státu*. Praha: Wolters Kluwer, 2020, s. 15).
40. Tyto závěry rovněž potvrzuje *Výroční zpráva žalobkyně za rok 2020*. Ta na str. 6 uvádí, že žalobkyně „*usiluje o pozici významného poskytovatele služeb pro Skupinu ČD, a i vybrané externí zákazníky, kterými chce být vnímán jako profesionální partner [...] V rámci nastavení střednědobých cílů společnosti se očekává a vlastníkem je i stanoveno, aby se CHAPS vyprofiloval jako významný skupinový expert a garant pro řešení, v oblasti osobní opravy, který maximálně eliminuje rizika související s dodávkami a provozem různých řešení třetími stranami [...] CHAPS koordinuje svou obchodní strategii se záměry skupiny ČD-IS*“. Žalobkyně tedy vykonává v rámci koncernové struktury velké množství činností převážně pro České dráhy, a. s., a osoby s žalobkyní propojené. Těmito činnostmi sleduje nejen svůj vlastní zájem, ale i zájem skupiny ČD a ČD-IS, které, jak výše vyloženo, musí nutně sledovat také zájem veřejný.
41. Lze shrnout, že žalobkyně splňuje třetí, čtvrté a páté kritérium výše uvedeného testu. První a druhé kritérium žalobkyně nesplňuje, nicméně soud má za to, že jejich důležitost je v žalobkynině případ oslabena změnou její majetkové struktury v roce 2017 (viz výše). Tato dvě první kritéria jsou v zásadě formální povahy, přičemž podstatné je naopak hodnocení materiální – hodnocení faktických vazeb, rozhodujícího vlivu a ovládání mezi žalobkyní a osobou, která ji v konečném důsledku ovládá. Opačný výklad by totiž znamenal, že pokud by se veřejná moc chtěla v případě obchodních společností, které fakticky ovládá, vyhnout informační povinnosti, stačilo by, aby stát „pouze“ odkoupil již existující soukromé obchodní společnosti.

Tento výklad dle soudu popírá účel zahrnutí veřejných institucí jako povinných osob do informačního zákona – transparentci a možnost veřejné kontroly v případě nakládání s veřejnými prostředky.

42. U žalobkyně jsou splněny jak rozhodné podmínky dle nálezu ČEZ tak nálezu *Letiště Praha*. Je proto veřejnou institucí dle § 2 odst. 1 informačního zákona.
43. Je-li žalobkyně povinnou osobou dle informačního zákona, mohl vůči ní žalovaný vydat opatření proti nečinnosti. NSS v prvním zrušujícím rozsudku (č. j. 7 As 239/2021-24) uvedl, že dospěje-li zdejší soud „*ke závěru, že stěžovatelka skutečně je povinným subjektem ve smyslu § 2 zákona o informacích, je možné její žalobu odmítnout*“ (bod 26). Tímto právním názorem je zdejší soud vázán.
44. Soud závěrem zdůrazňuje, že předmětem žaloby je přezkoumání opatření proti nečinnosti, kterým bylo žalobkyni uloženo vyřídit žadatelovu stížnost na postup žalobkyně jako povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace. Soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že žalobkyně je povinnou osobou, která je povinna žádost o informace vyřídit, a nemůže se tedy u soudu bránit proti vydanému opatření. Soud nepředjímá, jakým způsobem má žalobkyně na základě vydaného opatření žádost, resp. stížnost žadatele, vyřídit. Bude pouze na ní, zda požadovanou informaci poskytne či nikoli. Pokud informaci neposkytne, bude nutné, aby uvedla přezkoumatelným způsobem důvody, pro které tak učinila. Stejně tak soud za této situace považuje za předčasnou námitku, že požadované informace tvoří obchodní tajemství žalobkyně pro naplnění předpokladů podle § 504 občanského zákoníku.
45. Vzhledem k tomu, že soud rozhodl ve věci samé, nerozhodoval již o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku podané žalobě.

Závěr a náklady řízení

46. S ohledem na závěr, že žalobkyni je nutno považovat za povinný subjekt ve smyslu informačního zákona, soud výrokem I. nepřipustil změnu žaloby na žalobu na ochranu před nezákonným zásahem tak, jak ji navrhla zástupkyně žalobkyně u jednání soudu.
47. Vzhledem k tomu, že je žalobkyně povinnou osobou dle § 2 odst. 1 informačního zákona, dospěl soud k závěru, že se žalobkyně nemůže domáhat ochrany proti procesnímu úkonu žalovaného, a proto výrokem II. žalobu odmítl dle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
48. Výrokem III. soud rozhodl o náhradě nákladů řízení postupem dle § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu.
49. Výrokem IV. soud rozhodl o vrácení soudních poplatků, které žalobkyně zaplatila, a to postupem dle § 10 odst. 3 poslední věta zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Zároveň žalobkyni vyzval, aby soudu sdělila číslo účtu, na které má být soudní poplatek vrácen (výrok V.).
50. Osobě zúčastněné na řízení právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo, neboť jí soud neuložil žádnou povinnost a tato osoba přiznání náhrady nákladů řízení nepožadovala.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. ledna 2023

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu